

když se dohody mezi stranami nedocílí, dohoda však, jak se zdá, není možná před vydáním vládního nařízení o jejím způsobu, zvláště když motivy praví, že účelem nařízení jest, by se dohoda uskutečnila všude podle stejných zásad, což by nebylo možno, kdyby se prováděla dřív, než vládní nařízení zásady ty ustaví. Znamená-li nevydání prováděcího nařízení skutečně nemožnost nuceného vymožení dávek, pak přišlo by ovšem v úvahu, zda se promlčení po čas této nemožnosti nestaví, o což ovšem zde nejde. Následkem všelikých takových pochybností jest také vysvětlitelno, že úřad si netroufal zahájit exekuci a dotazoval se, jak sama žaloba praví, ministerstva vnitra, má-li exekuci provést aneb bude-li žalobci jeho pohledávka rekompensována, k čemuž jest dodati, že dle citované již zprávy civilní správy v Užhorodě ze dne 14. dubna 1926 vyplatil úřad žalobci »zálohou na náhradu za ušlé příjmy z kobliny a rokoviny« 26.662 Kč. Doloženo tedy dostatečně, že věc jest právnicky hodně temná a může se tedy orgánům státním přičítati jejich případný právní omyl za vinu tím méně, když, jak řečeno, nějaké ručení za neobmyslné, nesprávné právní posouzení případu úředním orgánem vůbec státu nelze ukládati. Druhý důvod jest, že úřad musel především dbáti veřejných zájmů, jež předcházejí zájmům soukromým, a nesměl to nechat dojít až ke katastrofálním následkům lidového srocování, srážek s četníky a krveprolití, jehož se z exekučního vymáhání žalobcova nároku bylo obávati, jak již shora z úředních zpráv doloženo. Ani tu nelze souhlasiti s názorem odvolacího soudu, že obava byla bezpodstatná, protože prý dlužníci mohli podati námitky proti rozhodnutí úřadu, neboť touto možností není nebezpečí zažehnáno, duše davu vykypěvši neptá se po právních prostředcích, nýbrž jest vždy náchylna brániti se proti domnělé křivdě násilím. Ostatně by byla dospěla věc na stejný bod vždy, i kdyby napřed byl právní prostředek osadníků podán, neboť, bylo-li by tomu tak, jak odvolací soud míní, byl by prostředek ten nutně zamítnut a došlo by to zas k exekuci. Ovšem pravda, že nelze připustiti, by oprávněné nároky žalobcovy zřetelem na veřejné nepokoje trpěly, ale to zase by byla jen otázka jeho poměru proti dluhujícím osadníkům, zda se promlčení nároku jeho objektivní nemožností vymáhání stavělo, nemůže to však založiti pro něho nějaký nárok proti státu.

Čís. 9984.

Zápůrčí žaloba (§ 523 obč. zák.) jest přípustná i proti požívateli, osobuje-li si právo zciziti užívanou věc. V takovém případě není přípustná pouhá žaloba o určení (§ 228 c. ř. s.) vlastnictví k věci, dané v požívání.

(Rozh. ze dne 13. června 1930, Rv I 1111/29.)

Žalobci domáhali se na žalované, by bylo uznáno právem, že žalobcům přísluší vlastnické právo k věcem v žalobě jednotlivě uvedeným.

a odůvodnili právní zájem na bezodkladném zjištění vlastnictví tím, že se žalovaná, již přísluší požívání oněch věcí, zdráhá uznati toto jejich právo a také již některé věci zcizila. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** uznal rozsudkem pro zmeškání podle žaloby, **o d v o l a c í s o u d** napadený rozsudek potvrdil.

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Podle obsahu žaloby a podle žalobního žádání domáhají se žalobci výroku, že se zjišťuje vlastnické právo žalobců na kusech nábytku v domech čis. 677 a čis. 56 v K., v návrhu žalobním blíže označených, a uvádějí k odůvodnění, že mají právní zájem, by jejich vlastnické právo bylo co nejdříve zjištěno soudním rozhodnutím, že se žalovaná, které přísluší požívání nábytku, zdráhá uznati toto jejich právo a také již některé části nábytku zcizila. Jest tedy žaloba, jak jest sepsána a jak zní žalobní žádost, žalobou určovací. Jest však otázkou, vychází-li se ze zásady, že každá žaloba musí sloužiti potřebám praktického života, zda je žaloba podle § 228 c. ř. s. přípustná, an pravým důvodem, pro který ji žalobci podali, jest jimi tvrzený bezprávný zásah žalované do jejich sféry vlastnické ohledně nábytku. Vlastním účelem žaloby bylo podle toho čeliti tomuto zásahu k obhájení vlastnictví. Byla by proto pro uplatňování nároku, jehož žalobci chtěli vlastně žalobou docílit, jediné vhodné a právně přípustnou žaloba zápůrčí podle § 523 obč. zák., čelící k tomu, by se žalovaná zdržela v budoucnosti bezprávních zásahů do vlastnictví žalobců. Mohli-li takto žalobci žalovati ihned o plnění, byla určovací žaloba podle § 228 c. ř. s. vyloučena. Žalobci ovšem uvedli v odvolacím řízení, že žaloba o plnění jest vyloučena, ana jest žalovaná požívatelkou zmíněného nábytku, leč názor ten je mylný, ježto žaloba zápůrčí jest přípustná i proti požívateli, osobuje-li si právo zciziti užívanou věc, což nespadá do rozsahu práv podle §§ 509 a 511 obč. zák. mu příslušejících. Jest proto určovací žaloba v souzeném případě nepřipustná a měla býti zamítnuta.

Čís. 9985.

Přikázáním zabavené pohledávky na místo placení ztrácí dlužník co do přikázané částky hlasovací právo ve vyrovnacím řízení.

Byla-li však zabavená pohledávka přikázána jen k vybrání, mají vymáhající věřitel a dlužník ve vyrovnacím řízení jen jeden hlas a musí se o výkonu hlasovacího práva dohodnouti; jinak nemohou hlasovati vůbec.

(Rozh. ze dne 13. června 1930, R II 189/30.)

Společnosti B. byla proti společnosti A. povolena k vydobytí pohledávky 93.678 Kč exekuce zabavením pohledávky společnosti A. za společností S. více méně 200.000 Kč. K vyrovnání společnosti S. při-